

Notat

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Notat til Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg om afgivelse af indlæg i EU-Domstolens sag C-560/23, Tang

22. marts 2024

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Asyl og Visum
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uim@uim.dk
Web www.uim.dk

CVR-nr. 36977191

Sagsbehandler
Nora Al-Farhan

Mail noaf@uim.dk

Sags nr. 2024 - 2814
Akt-id 2627888

1. Indledning

Flygtningenævnet har forelagt EU-Domstolen et præjudicielt spørgsmål om fortolkning af Dublinforordningens¹ bestemmelse om frist for overførsel til en anden medlemsstat af en asylansøger i tilfælde, hvor den ansvarlige medlemsstat har besluttet generelt at suspendere overførsler i medfør af Dublinforordningen. Spørgsmålet vedrører endvidere, om en afgørelse om hjemvisning truffet af Flygtningenævnet udgør en endelig afgørelse i Dublinforordningens forstand.

2. Sagens faktiske omstændigheder

Flygtningenævnets spørgsmål er stillet på baggrund af en konkret sag om overførsel af en asylansøger fra Danmark til Rumænien efter Dublinforordningen, hvor Rumænien indledningsvist accepterede at overtage pågældende. Efter Udlændingestyrelsens afgørelse om overførsel suspendede de rumænske myndigheder alle indkomne Dublinoverførsler på grund af konflikten i Ukraine og den deraf øgede flygtningetilstrømning til Rumænien. Flygtningenævnet traf på den baggrund afgørelse om at hjemvise sagen til fornyet behandling i Udlændingestyrelsen med henblik på, at styrelsen skulle undersøge, hvilken betydning den rumænske beslutning om at suspendere alle overførsler efter Dublinforordningen havde i forhold til den konkrete beslutning om overførsel til Rumænien. Det medførte, at Udlændingestyrelsen traf en ny afgørelse om overførsel af asylansøgeren med den konsekvens, at afgørelsen først forelå efter udløbet af fristen på seks måneder i Dublinforordningen. Sagen blev på ny indbragt for Flygtningenævnet, hvor den på nuværende tidspunkt er udsat.

3. Relevante retsregler

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 604/2013 af 26. juni 2013 om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse, der er indgivet af en tredjelandsstatsborger eller en statsløs i en af medlemsstaterne

Aftalen om Dublinforordningen mellem EU og Danmark, Norge, Schweiz, Island og Liechtenstein, skal sikre, at en asylansøgning, der indgives i et af disse lande, kun behandles af ét land. Forordningen skal også sikre, at der altid kan findes et land, der er ansvarlig for behandlingen af en asylansøgning.

Danmark er på grund af retsforbeholdet ikke omfattet af Dublinforordningen, men deltager i forordningen på baggrund af en parallelaftale, som medfører, at Danmark er bundet af Dublinforordningen på mellemstatsligt grundlag. Danmark har på den baggrund direkte inkorporeret Dublinforordningens regler om overførsel af asylansøgere i dansk ret, jf. udlændingelovens § 29 a.

Dublinforordningen fastsætter i artikel 27 regler om adgang til effektive retsmidler i form af klage til en domstol eller et domstolslignende organ af en afgørelse om overførsel. En sådan klage vil skulle tillægges opsættende virkning under sagens behandling.

Derudover fastsætter Dublinforordningens artikel 29 regler om, at overførsel af en asylansøger til den medlemsstat, der er ansvarlig for at overtage pågældende, skal ske så snart det er praktisk muligt og senest seks måneder efter, at anmodningen om at overtage er accepteret, eller efter, at der er truffet endelig afgørelse om en klage.

Endelig følger det af Dublinforordningens artikel 29, stk. 2, bl.a., at såfremt overførslen ikke finder sted inden for fristen på seks måneder, fritages den ansvarlige medlemsstat for sine forpligtelser til at overtage eller tilbagetage den pågældende, og ansvaret overføres til den anmodende medlemsstat.

4. Regeringens interesse i sagen

Regeringens interesse i sagen skal ses i lyset af, at Flygtningenævnets beslutning om at forelægge spørgsmål for EU-Domstolen rejser flere principielle spørgsmål.

Først og fremmest vil Domstolen få lejlighed til at forholde sig til, om nævnet kan betragtes som en ret efter TEUF² artikel 267, der kan stille præjudicielle spørgsmål for EU-Domstolen. Det skyldes, at Flygtningenævnet ikke tidligere har stillet et præjudicielt spørgsmål for EU-Domstolen. Der bør i den forbindelse argumenteres for, at Flygtningenævnet udgør en sådan ret omfattet af TEUF artikel 267.

Hvis EU-Domstolen kommer frem til, at Flygtningenævnet er en ret, vil Domstolen dernæst skulle tage stilling til fristen for overførsel i Dublinforordningen i tilfælde, hvor den ansvarlige medlemsstat har besluttet generelt at suspendere indkomne Dublinoverførsler, og hvor dette indebærer, at en anden medlemsstat ikke inden

² Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde

for fristen kan effektuere en overførsel til den ansvarlige medlemsstat. Det bemærkes, at Dublinforordningen ikke indeholder en adgang til at suspendere indkomne overførsler, ligesom forordningen af den grund ikke regulerer konsekvenserne heraf for bl.a. frist for overførsel.

Spørgsmålet er af principiel betydning for Danmark, idet Dublinforordningen er baseret på et udgangspunkt om gensidighed mellem medlemsstaterne og effektiv fastlæggelse af ansvaret for behandling af en asylansøgning.

Nærmere bestemt forventes Domstolen at tage stilling til, hvornår fristen i Dublinforordningens artikel 29 skal beregnes fra, herunder om en hjemvisning udgør en endelig afgørelse i forordningens forstand. EU-Domstolens stillingtagen hertil er således af væsentlig betydning og kan få betydning for andre lignende sager, herunder sager hvor en medlemsstat i en (midlertidig) periode har suspenderet indkomne Dublinoverførsler.

Regeringen vil her argumentere for, at en hjemvisning ikke skal anses som en endelig afgørelse i Dublinforordningens artikel 29's forstand, når en hjemvisning, som det er tilfældet i Danmark, indebærer, at en overordnet myndighed annullerer eller ophæver en afgørelse truffet af en underordnet myndighed, hvorefter sagen sendes tilbage til den underordnede myndighed til fornyet behandling med den konsekvens, at den underordnede myndigheds oprindelige afgørelse annulleres eller ophæves. Sagen anses således fortsat for at være verserende ved myndighederne, hvorefter der er mulighed for at indbringe den underordnede myndigheds fornyede førsteinstansafgørelse for den overordnede myndighed.

Regeringen afgiver på denne baggrund indlæg i sagen ved EU-Domstolen med ovennævnte argumentation.